

RS § 197

Fastställande av handlingsplan regionstyrelseförvaltningen gentemot Biblioteksplan 2026–2029

Ärendenummer: RS 2024/2140

Paragraf föregående instans: KFB § 32

Regionstyrelsens beslut

- Handlingsplan till biblioteksplan 2026–2029 regionstyrelseförvaltningen antas.

Sammanfattning

Region Gotlands biblioteksplan 2026–2029 är ett styrdokument som beskriver hur den nationella och regionala bibliotekspolitiken ska genomföras på Gotland. Biblioteksplanen beslutas i regionfullmäktige och innefattar både kommunala och regionala biblioteksformer; folkbiblioteken, skolbiblioteken, gymnasiebiblioteken, vuxbiblioteket, folkhögskolans bibliotek, medicinska fackbiblioteket och regional biblioteksutveckling. Biblioteksformerna har mycket gemensamt, men har också olikheter när det gäller uppdrag och målgrupper.

Knutet till biblioteksplanen skrivs handlingsplaner för de olika biblioteksformerna, som ska beslutas i respektive nämnd.

Regionstyrelseförvaltningens biblioteksformer är folkbiblioteken ”*Biblioteken på Gotland*” och regional biblioteksverksamhet ”*Regional biblioteksutveckling*”.

Handlingsplanen för regionstyrelseförvaltningens biblioteksverksamheter beskriver vilka insatser som behöver göras under planperioden för att nå önskad förflyttning mot målen i biblioteksplanen och indikatorer för måluppfyllelse. Handlingsplanerna ska i sin tur brytas ner till konkreta aktiviteter i den årliga verksamhetsplaneringen.

Förslagen till insatser i handlingsplanen bygger på biblioteksplanens mål, men även på kulturplanens mål och handlingsplan. Insatserna är gemensamma för båda biblioteksverksamheterna, biblioteksformerna samverkar nära och biblioteksutveckling bidrar aktivt i måluppfyllelsen med aktiviteter för folkbibliotekens kompetens- och verksamhetsutveckling.

Bedömning

Ett första utkast till handlingsplanen har diskuterats i kultur- och fritidsberedningen under hösten 2025 och flera ändringar har genomförts efter dessa möten. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ”*Handlingsplan RSF till Biblioteksplan 2026–2029*” är färdig att antas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Förvaltningens samlade bedömning är att samtliga tvärperspektiv omhändertas och tillgodoses i Handlingsplan regionstyrelseförvaltningen.

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att Region Gotland med denna handlingsplan högre grad uppnår kraven i den nationella bibliotekslagstiftningen samt språk- och diskrimineringslagar. Biblioteksplanen bidrar också till att uppfylla visions- och effektmål i Gotland regionala utvecklingsstrategi samt insatser och mål i Kulturplanen.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att bibliotekens arbete mot insatserna i handlingsplanen kommer att kvalitetssäkra och därmed effektivisera verksamheterna. Arbetet mot insatserna ryms inom ordinarie budgetram.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att insatserna i handlingsplanen påverkar och ökar barns möjlighet att ta del av information, kunskap, litteratur och kultur samt språk- och läsfrämjande insatser. Barn har tillfrågats i framtagandeprocessen av själva biblioteksplanen och deras åsikter har beaktats i skrivandet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att handlingsplanen bidrar till regionala och nationella jämställdhetsmål. Biblioteken ska vara tillgängliga för alla oavsett förutsättningar och livssituation. Sociala och kulturella hinder (t ex genus) ska identifieras och åtgärdas så att biblioteken är tillgängliga för personer utan biblioteksvana. Biblioteken ska också arbeta aktivt med diskrimineringsgrunderna och hbtqi-frågor för att främja lika rättigheter, motverka diskriminering och skapa en mer tillgänglig och trygg verksamhet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att handlingsplanen påverkar hela Gotland eftersom biblioteken är spridda över hela ön, samt arbetar med uppsökande verksamhet utanför bibliotekens lokaler för att nå fler, även på landsbygd. Enligt planen ska bibliotekens utbud vara tillgängliga för alla oavsett förutsättningar som till exempel var man bor och i vilken livssituation man befinner sig i.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att arbetet gentemot insatserna kommer att öka bibliotekens interna kunskap om hållbara arrangemang och energianvändning samt bidra till

ökade kunskaper hos allmänheten om behovet av klimatomställning, cirkulär ekonomi och ökad miljömässig hållbarhet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Handlingsplan RSF Biblioteksplan 2026–2029, 2026-05-19
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-20

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden